

- ΖΩΝΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ -

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ/-ΩΝ	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΕΛΕΝΗ	ΠΕ02 ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

1.1 ΤΙΤΛΟΣ

Διερευνώντας τη φύση και τις απαιτήσεις των επαγγελματιών

1.2 ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

Κοινωνικός-επαγγελματικός γραμματισμός, επαγγελματικός προσανατολισμός, επαγγελματική κοινωνικοποίηση, ανάπτυξη επικοινωνιακών και γλωσσικών δεξιοτήτων, διερευνητική μάθηση, ενεργητική συμμετοχή

1.3 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ/ΣΚΟΠΟΣ

Μέσα από την παρούσα διδακτική πρόταση επιχειρείται οι μαθητές/τριες με τρόπο ευχάριστο και συμμετοχικό να έρθουν σε πρώτη γνωριμία με τα διάφορα επαγγελματικά πεδία στα οποία οδηγεί η φοίτηση τους στα ΕΠΑΛ. Οι μαθητές προσεγγίζουν, διερευνούν, γνωρίζουν καλύτερα τα πιθανά επαγγέλματα που θα ασκήσουν στο μέλλον μέσα από καθοδηγούμενη, πλαισιωμένη διερεύνηση, ανάληψη ρόλων, εξέταση και παραγωγή χρηστικών, επαγγελματικών κειμένων. Έτσι εξοικειώνονται έμμεσα με τις εφαρμοζόμενες επαγγελματικές πρακτικές σε κάθε εργασιακό χώρο, τα προβλήματα που παρουσιάζονται σε αυτόν, αλλά και την τεχνική γνώση και κατάρτιση που προϋποθέτει η επιτυχής άσκηση ενός επαγγέλματος σήμερα.

1.4 ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Επαγγελματική κοινωνικοποίηση/επαγγελματικός προσανατολισμός των μαθητών/τριών
- Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας (κριτική αξιοποίησης της πληροφορίας, ανάλυση, συνδυασμός και σύνθεση πληροφοριών)
- Ανάπτυξη ψηφιακού γραμματισμού
- Καλλιέργεια κοινωνικών, επικοινωνικών και εκφραστικών δεξιοτήτων, βελτίωση γλωσσικού γραμματισμού
- Ανάληψη πρωτοβουλιών, ενεργητική συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία

1.5 ΛΟΓΟΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

- προσφέρει διαθεματική προσέγγιση της ύλης με δραστηριότητες που διατρέχουν διαφορετικά γνωστικά πεδία και αντικείμενα από το Π.Σ.
- προσφέρει τη δυνατότητα για πρώτη διερεύνηση της φύσης των διαφόρων επαγγελματικών πεδίων και εργασιακών χώρων, βοηθώντας έτσι στην επαγγελματική ενημέρωση και τον επαγγελματικό προσανατολισμό των μαθητών/τριών
- ενεργοποιεί τη συμμετοχή των μαθητών εμπλέκοντάς τους σε παιδαγωγικές δραστηριότητες, ενεργητικές πρακτικές μάθησης, ανάληψη πρωτοβουλίας, αναζήτηση, διερεύνηση, παραγωγή λόγου.

1.6 ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Πρόσβαση στο διαδίκτυο

Πρόσβαση σε εργαστήριο Η/Υ

Βιντεοπροβολέας και υπολογιστής στην αίθουσα διδασκαλίας

1.7 ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ/ΠΗΓΕΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΘΟΥΝ

ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

<http://edujob.gr/>

<http://edujob.gr/kathgories-epaggelmaton>

<http://www.24texnikoi.gr/>

<http://www.eoppep.gr/index.php/el/search-for/professional-outlines>

<http://www.giaola.gr>

<http://www.michanikos.gr>

1.8 ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

☐ ΑΓΩΓΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ ☒ X

2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

2.1 Μεθοδολογία υλοποίησης.

Η παρούσα διδακτική πρόταση αξιοποιεί τη θεωρία του εποικοδομητισμού (constructivism) σύμφωνα με την οποία η οικοδόμηση της νέας γνώσης εδράζεται στην προϋπάρχουσα. Η διδακτική μέθοδος που χρησιμοποιείται βασίζεται στη θεωρία της ανακαλυπτικής μάθησης του J. Bruner. Πιο συγκεκριμένα το σενάριο στηρίζεται στις αρχές της υποβοηθούμενης ανακαλυπτικής μάθησης με σταδιακή υποχώρηση της υποστήριξης που παρέχει ο/η διδάσκων/ουσα. Ο/Η διδάσκων/ουσα παρέχει ερεθίσματα, ύλη και μεθοδολογικά εργαλεία στους μαθητές ώστε αυτοί, μέσα από την προσωπική αναζήτηση και αυτενέργεια, να κατακτούν δυναμικά τη γνώση και αποκτούν ερευνητικές δεξιότητες. Η πρόταση εστιάζεται στην ανάγκη επανανοηματοδότησης και ουσιαστικής κατανόησης του ρόλου του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού και προσπαθεί να τον εφαρμόσει μέσα από περισσότερο ενεργητικές, δυναμικές, μαθητοκεντρικές παιδαγωγικές προσεγγίσεις. Έτσι, η πρόταση εντάσσεται στο πνεύμα υιοθέτησης νέων μεθόδων διδασκαλίας, με πραγματικό επίκεντρο τους μαθητές, τη μεταξύ τους συνεργασία, όταν χρειαστεί, και την αξιοποίηση των ΤΠΕ σε μια εξελικτική διαδικασία ανακάλυψης και αποδοχής της γνώσης βήμα-βήμα. Επίσης, η διδασκαλία υιοθετεί στοιχεία και από την παιδαγωγική των κειμενικών ειδών, ενώ πρωτοτυπεί γιατί θέτει στο επίκεντρο τεχνικά, χρηστικά και επαγγελματικά κειμενικά είδη που συνήθως δεν συμπεριλαμβάνονται στα σχολικά κειμενικά είδη στο γλωσσικό μάθημα στα ΕΠΑΛ.

2.2 Πορεία υλοποίησης

Α' ΦΑΣΗ - Προετοιμασία

1. Ανάλογα με τους Τομείς και τις Ειδικότητες που λειτουργούν στο σχολείο, και επομένως τις πιθανές επαγγελματικές κατευθύνσεις που θα ακολουθήσουν οι μαθητές στις επόμενες τάξεις, συγκεντρώνεται από τον καθηγητή ένα σύνολο συναφών επαγγελμάτων (επαγγέλματα στα οποία οδηγούν οι συγκεκριμένες επιλογές)

2. Τα επαγγέλματα παρουσιάζονται (σε Wordle, λίστα, πίνακας, εικόνες) στους/στις μαθητές/τριες. Τους ζητείται να επιλέξουν ένα, αυτό που θα επιθυμούσαν ίσως να ασκήσουν μελλοντικά. Αν προκύψει σύμπτωση

Βοηθός Νοσηλεύτη Χειρουργείου
Βοηθός Φυσικοθεραπευτή σε Ιαματικές Πηγές και Λουτρά
Βοηθός Φυσικοθεραπευτή-Υπάλληλος Εργαστηρίου Φυσικοθεραπείας
Γραφίστας
Διακοσμητής - Τεχνικός Διακόσμησης
Ειδικός Αργυροχρυσοχοΐας
Ειδικός Ηλεκτρονικής Σχεδίασης Εντύπου - Γραφίστας Εντύπου και Ηλεκτρονικών Μέσων - [Graphic Design](#)
Ειδικός Συναρμολόγησης Εικόνας ([Μοντέρ](#)) - Ηλεκτρονική Επεξεργασία Εικόνας
Εικονογράφος-Σκιτσσογράφος
Εικονολήπτης
Κόφτης Υποδημάτων
Ταπητουργός
Τεχνικός Ψηφιακής Φωτογραφίας και CD-ROM
Τεχνίτης Ψάθας-Καλαθοποιός
Τεχνίτης Ψηφιδωτών
Τυπογράφος
Υαλοργός
Φωτογράφος - Τεχνικός Λήψης Φωτογραφίας - Έγχρωμη Φωτογραφία
Αισθητικός Ποδολογίας και Καλλωπισμού Νυχιών – Τεχνίτης Περιποίησης Νυχιών

επαγγελματικών απαιτήσεων δημιουργείται μια ομάδα. Κάθε μαθητής ή μαθήτρια υιοθετεί για τις ανάγκες της εργασίας μια επαγγελματική ταυτότητα και τον ανάλογο ρόλο: να λειτουργήσει για λογαριασμό της επαγγελματικής ομάδας που αντιπροσωπεύει παρουσιάζοντάς την στα υπόλοιπα μέλη.

3. Εγείρεται μια συζήτηση για το τι γνωρίζουν οι μαθητές (διερεύνηση υπάρχουσας γνώσης): χώροι εργασίας, συνθήκες εργασίας, επαγγελματικά δικαιώματα, αμοιβές, επαγγελματική εξέλιξη, εξειδικευμένες γνώσεις, εφαρμοσμένες πρακτικές, σχέσεις με πελάτες ή συναδέλφους, κ.α. Με αυτόν τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα: α) στον διδάσκοντα/στην διδάσκουσα αφενός να διαπιστώσει τη γνώση και την εμπειρία των μαθητών/τριών στο κάθε θέμα, αφετέρου να αναγνωρίσει τις θεματικές περιοχές στις οποίες πρέπει να δώσει βάρος με υποστηρικτική καθοδήγηση και εκπαιδευτικό υλικό, έντυπο ή ψηφιακό β) στους μαθητές και τις μαθήτριες να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της επιλογής ενός επαγγέλματος, να αντιληφθούν τις ποικίλες παραμέτρους της άσκησης εξειδικευμένης εργασίας σε ένα χώρο του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα και να διαπιστώσουν τυχόν πληροφοριακά κενά.

Β' ΦΑΣΗ - Υλοποίηση δραστηριοτήτων

Στη φάση αυτή θα επιχειρηθεί μια πολύπλευρη προσέγγιση των επαγγελματικών χώρων μέσα από ενεργητική συμμετοχή των μαθητών/τριών και ανάληψη παιδαγωγικών πρακτικών/διεργασιών που κινητοποιούν την αυτενέργεια, την κριτική ανάλυση, τον χειρισμό τεχνολογικών και εκπαιδευτικών μέσων, κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες.

1. 1ο διδακτικό δίωρο / πρώτη διδακτική-μαθησιακή ενότητα

Με τη βοήθεια των προτεινόμενων πηγών οι μαθητές **διερευνούν** διάφορες όψεις των επαγγελμάτων:

- προφίλ επαγγελματία
- τι προσφέρει, ποιες δραστηριότητες/εργασίες αναλαμβάνει
- περιβάλλον και συνθήκες εργασίας
- τι σπουδές ή εξειδίκευση πρέπει να έχει
- επαγγελματικές προοπτικές στη χώρα μας τα προσεχή χρόνια

Ενδεικτικές Πηγές που προτείνονται:

<http://edujob.gr/> και <http://edujob.gr/kathgories-epaggelmaton>: μια ηλεκτρονική πλατφόρμα από την EduJob e- mentoring και το E-Learning του Πανεπιστημίου Αθηνών η οποία προσφέρει υπηρεσίες **επαγγελματικού προσανατολισμού** σε μαθητές και ενήλικες.

<http://www.24texnikoi.gr/> : μια πλατφόρμα παροχής τεχνικών υπηρεσιών επί 24ώρου βάσης

<http://www.eoppep.gr/index.php/el/search-for/professional-outlines> : ένας ευσύννοπος κατάλογος επαγγελματικών περιγραμμάτων από τον ΕΟΠΠΕΠ

2. 2ο διδακτικό δίωρο / δεύτερη διδακτική-μαθησιακή ενότητα

Οι μαθητές/τριες καλούνται να αναδείξουν τεχνικής και επαγγελματικής φύσης **προβλήματα** που συνήθως οι εργαζόμενοι στον υπό μελέτη χώρο εργασίας αντιμετωπίζουν.

- Ποιές είναι οι δυσκολίες που μπορεί να προκύψουν; τι προβλήματα καλούνται να επιλύσουν σε καθημερινή βάση;
- Τι επαγγελματικές λύσεις πρέπει να βρίσκουν; ποιες οι προκλήσεις του επαγγέλματος;
- Τι είδους εξειδικευμένη τεχνική γνώση πρέπει να κατέχουν για να αντιμετωπίζουν επιτυχώς διάφορα τεχνικά θέματα, προβλήματα ή δυσλειτουργίες που παρουσιάζονται στη δουλειά τους;

Για την ανάδειξη και παρουσίαση στην ολομέλεια χαρακτηριστικών προβλημάτων επαγγελματικής/τεχνικής φύσεως από τον αληθινό κόσμο της εργασίας, οι μαθητές μπορούν:

- ✓ να ανακαλέσουν παραδείγματα από την προσωπική τους εμπειρία και τα κοινωνικά τους βιώματα (π.χ περιπτώσεις που χρειάστηκε να καλέσουν έναν ηλεκτρολόγο στο σπίτι ή ψυκτικό για το επαγγελματικό ψυγείο στη δουλειά του πατέρα ή χρειάστηκε να ζητήσουν τη βοήθεια ενός ειδικού για τον οικιακό τους Η/Υ)
- ✓ να ρωτήσουν εξειδικευμένους επαγγελματίες της κατηγορίας από το περιβάλλον του σχολείου, της οικογένειας και του ευρύτερου κοινωνικού χώρου.
- ✓ να επισκεφτούν σχετικά forums δικτυακών κοινοτήτων τεχνικών-επαγγελματιών, όπως π.χ το forum των μηχανικών <http://www.michanikos.gr/index/>

3. 3ο διδακτικό δίωρο / τρίτη διδακτική-μαθησιακή ενότητα

Σε αυτό το στάδιο, ο/η μαθητής/τρια αναλαμβάνει τη **διαφήμισή** του/της. Η εργασία μπορεί να έχει τίτλο "Διαφημίζω το επάγγελμά μου, την εταιρεία, το κατάστημά μου και εν γένει τις υπηρεσίες που προσφέρω ως επαγγελματίας". Στην πράξη, οι μαθητές/τριες :

α) Καλούνται να σκεφτούν με τι τρόπους ή συνδυασμούς τρόπων μπορούν να γνωστοποιήσουν την εργασία τους πιο αποτελεσματικά; (Σημείωση: καλούνται οι ίδιοι μαθητές να σκεφτούν τρόπους προώθησης των υπηρεσιών και του δικτύου των πελατών τους. Για τις ανάγκες της εργασίας αναφέρονται παρακάτω κάποιο ενδεικτικοί τρόποι επαγγελματικής διαφήμισης)

- ✓ εμπορική προσφορά,
- ✓ διαφήμιση σε τοπικά περιοδικά ή τηλεοπτικά κανάλια, διανομή διαφημιστικών φυλλαδίων

- ✓ σύναψη τοπικών συνεργασιών με ένταξη σε δίκτυο ανταλλαγής υπηρεσιών/διευκολύνσεων μεταξύ επαγγελματιών,
- ✓ αξιοποίηση των δυνατοτήτων του WEB 2.0 (κοινωνικά δίκτυα, πλατφόρμες διαφήμισης και παροχής υπηρεσιών, ψηφιακές διαφημίσεις)

β) Αφού καταλήξουν σε 1-2 τρόπους διαφημιστικής προώθησης, ενθαρρύνονται να ετοιμάσουν ένα κείμενο κατάλληλο για την περίπτωση (τεχνικό κειμενικό είδος). Προσέχουν να έχει τη δομή, το περιεχόμενο, την έκταση, τη νοηματική πυκνωση, την ορολογία και την επικοινωνιακή λειτουργία που ταιριάζουν στην περίπτωση. Αν είναι δυνατόν , μπορούν να χρησιμοποιήσουν και ηλεκτρονικά/ψηφιακά μέσα, π.χ παραγωγή ολιγόλεπτου video ή δημιουργία ιστοσελίδας.

Για την εκπόνηση αυτής της επιμέρους εργασίας (task) ο διδάσκων/η διδάσκουσα μπορεί να αξιοποιήσει έτοιμο έντυπο ή ψηφιακό υλικό για την υποστήριξη του έργου. Για παράδειγμα, στο διαδίκτυο υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία από κειμενικά είδη επαγγελματικής προβολής και διαφήμισης, από αυτοπαρουσιάσεις ιδιωτών και των υπηρεσιών τους (<http://www.giaola.gr/>) μέχρι ολοκληρωμένες περιγραφές-παραουσιάσεις εταιρειών, επιχειρήσεων, των έργων και των υπηρεσιών τους. Στο στάδιο αυτό κρίνεται χρήσιμη η συνεργασία με τον/την φιλόλογο του σχολείου για τη συγγραφή και επιμέλεια των κειμένων των μαθητών.

4. 4ο διδακτικό δίωρο / τέταρτη διδακτική-μαθησιακή ενότητα

Σε αυτό το τελευταίο στάδιο οι μαθητές με τη βοήθεια του υπεύθυνου του μαθήματος αλλά και του/της φιλόλογου του σχολείου, καλούνται να συλλέξουν είδη κειμένων (λεκτικά ή μη λεκτικά) από τα διάφορα επαγγελματικά πεδία: κείμενα που χρειάζεται συνήθως οι εργαζόμενοι να διαβάζουν, να συμβουλευούνται και να μελετούν, αλλά και κείμενα που χρειάζεται να δημιουργούν, να συμπληρώνουν, να καταθέτουν, να διανέμουν, να δημοσιεύουν. Ουσιαστικά, πρόκειται για μια πρώτη μύηση στην επαγγελματική γραφή και επικοινωνία.

Ενδεικτικά παρατίθενται κάποια **τεχνικά, χρηστικά κειμενικά είδη** που μπορούν να συλλεχθούν από πραγματικούς χώρους εργασίας ή το διαδίκτυο: επαγγελματική επιστολή, βιογραφικό, πίνακας τιμοκαταλόγου, φύλλα ελέγχου, διαγράμματα με επεξηγήσεις, τεχνικές αναφορές, ηλεκτρολογικές/μηχανολογικές μελέτες για αδειοδότηση, οδηγίες, συμβουλές, εγχειρίδια χρήσης/επισκευής/συναρμολόγησης, σημειώσεις, κανονισμοί εγκαταστάσεων, τεχνικές περιγραφές, γνωματεύσεις, εμπορικές προσφορές, βεβαιώσεις, δελτία ασθενών, αναφορές, υπηρεσιακά έγγραφα, ενστάσεις, εγκύκλιοι κ.α

Αφού συλλεχθεί το υλικό, οι μαθητές καλούνται να το αναγνώσουν, να εντοπίζουν ειδικό λεξιλόγιο/ορολογία, να το ερμηνεύσουν (χρήση-σκοπός-δομή), να παρατηρήσουν τη λειτουργία της γλώσσας (αναφορική χρήση, ύφος, γραμματικο-συντακτικές επιλογές).

Στη συνέχεια, με τη βοήθεια του/της υπεύθυνου/ης του μαθήματος που μπορεί να ορίσει ένα αυθεντικό ή ημιαυθεντικό πλαίσιο επικοινωνίας, οι μαθητές/τριες μπορούν να συντάξουν ένα απλό επαγγελματικό κείμενο για συγκεκριμένη χρήση και σκοπό. Η

χρηστικότητα του μπορεί να συνδεθεί και με τη ζωή στην τάξη και το σχολείο: οδηγίες, τήρηση κανόνων ασφαλείας, τήρηση κανόνων υγιεινής για αποφυγή λοιμωδών νοσημάτων, χρήσιμες συμβουλές για μεγαλύτερη απόδοση των θερμαντικών σωμάτων της αίθουσας, μελέτη για αναβάθμιση του συστήματος θέρμανσης, πρώτες βοήθειες, συμβουλές διατροφής και καταναλωτικών συνηθειών κ.α

1. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

- Φάκελος με τις εργασίες των μαθητών από τα τέσσερα στάδια υλοποίησης του σεναρίου (έντυπο υλικό που παραδόθηκε)
- E-portfolio με τα ψηφιακά αρχεία που δημιούργησαν οι μαθητές/τριες (με υλικό ενημερωτικό, διαφημιστικό, επαγγελματικό)

2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση γίνεται διαμορφωτικά κατά την υλοποίηση των διαδοχικών φάσεων του σεναρίου. Αξιολογούνται η συμμετοχή, η προσπάθεια, η ανταπόκριση και αποτελεσματικότητα στη διεκπεραίωση των εργασιών, η πρωτοτυπία, προφορική συμμετοχή αλλά και τα γραπτά παραδοτέα.

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΠΗΓΕΣ

1. **Bruner, S. Jerome (1966).** Towards a theory of instruction. Harvard University Press
2. **Corson, D. (1990).** Language Policy Across the Curriculum. Clevedon & Φιλαδέλφεια: Multilingual Matters
4. **Gee, J. P. (2010).** A Situated-Sociocultural Approach to Literacy and Technology. In E. Baker (Ed.), The New Literacies: Multiple
3. **Harran, Marcelle (2011).** Collaborating for Content and Language Integrated Learning Engineering and Language Discourse Collaboration: Practice Realities. Across the Disciplines Journal, Vol.8. Ανακτημένο από την ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://wac.colostate.edu/atd/clil/harran.cfm>
5. **Hasan, R. & G. Williams, επιμ. (1996).** *Literacy in Society*. Λονδίνο & Νέα Υόρκη: Longman.
6. **Hyland Ken (2003).** Genre-based pedagogies: A social response to process. Journal of Second Language Writing. 12 (2003) 17–29. DOI: 10.1016/S1060-3743(02)00124-8
7. **Hyland Ken, (2007).** Genre pedagogy: Language, literacy and L2 writing instruction. Journal of Second Language Writing 16 (3), 148-164. [doi:10.1016/j.jslw.2007.07.005](https://doi.org/10.1016/j.jslw.2007.07.005)
8. **Martin, J. R. (2000).** “Grammar meets Genre: Reflections on the ‘Sydney School’”, Inaugural Lecture, Sydney University Arts Association, 1–31
9. **Κέκια Αιμιλία (2011).** Η Παιδαγωγική του Γραμματισμού με βάση τα Κειμενικά Είδη. Μια πρόταση κριτικής μάθησης και διδασκαλίας του γραμματισμού σε όλο το φάσμα του σχολιού προγράμματος. Εκδ. Αφών Κυριακίδη.